

[K. B. Andersen.]

voksne. Det er jo sådan for de unges vedkommende, at det vel nok i de færreste tilfælde er muligt for forældrene, som rimeligt ville være, at give den fornødne vejledning, bl. a. fordi den stigende industrialisering har medført en så stærk specialisering, at kun de allerfærreste er i stand til at give vejledning ud fra deres egne erfaringer. Samtidig er der vel også sket det, at man i stigende grad ønsker at anerkende de unges og børnenes egne ønsker og imødekomme deres evner og anlæg. Den samfundsmæssige interesse i, at ingen evner går til spilde, giver også en meget stærk motivering for en så god erhvervsvejledning som muligt. Endelig har vi jo set ved skolelovene i de senere år, dels ved folkeskoleloven i 1958 og gymnasieloven, dels ved ungdomsskoleloven i 1960, hvordan erhvervsorientering er gået ind som et fast led i skolerne og har været med til at aktualisere problemerne omkring erhvervsvejledningen.

For de voksnes vedkommende skyldes det stigende behov først og fremmest den meget hastige ændring i samfundsudviklingen, der viser sig på så mange områder, og som efterhånden vil gøre det oftere og oftere forekommende, at man ikke har det samme erhverv livet igennem, men at man en gang imellem må skifte over. Det er klart, at i et samfund, der på den måde er i forandring og udvikling, bliver der også et stærkere behov for en egentlig erhvervsvejledning.

Betragter man de tal, der findes som bilag til lovforslaget, vil man se, hvordan der er en meget stærk stigning i benyttelsen af erhvervsvejledning. Det antal elever i skolerne, der har modtaget erhvervsvejledning, er steget fra 40 000 for 3 år siden til 60 000 i de sidst foreliggende tal fra 1959-60, men denne stigning er ikke jævnt fordelt over landet. Ser vi på, hvilke skoler der har nydt godt af erhvervsvejledningen, vil man se, at tallet for skoler, der ligger i de kommuner, hvor der findes et arbejdsanvisningskontor, er på 240 ud af 380 skoler; altså ca. $\frac{2}{3}$ af skolerne har benyttet sig af erhvervsvejledningens hjælp til elevernes erhvervsorientering. Betragter vi de tilsvarende tal for landdistrikterne, ser vi,

at kun $\frac{1}{3}$ af skolerne har benyttet sig af erhvervsvejledningens hjælp.

Nu kunne man måske spørge: ja men er der et behov i landdistrikterne i samme grad, som der er i byerne? Jeg er af den mening, at behovet på landet under ingen omstændigheder er mindre end behovet i byerne. Vi ser jo hvert år, at vældig mange unge forlader landdistrikterne. Det går meget ofte sådan, at de først arbejder nogle år i landbruget og derefter, måske i forbindelse med soldatertjenesten, skifter over til byerne og slutter sig til de mange i byerne, der skal til at søge erhverv uden at have nogen egentlig forberedelse dertil.

De tal, der findes i lovforslagets bilag, er ikke fordelt efter køn, men vi ved fra tidligere, at der også er et problem med hensyn til pigernes erhvervsvejledning. Det synes, som om pigerne i ringere grad har benyttet sig af erhvervsvejledningen, men også her tror jeg det er vigtigt at understrege, at der er et meget stærkt behov for at give de store piger en så alsidig erhvervsvejledning som muligt. Det samme problem dukker jo frem i stigende grad, hvor det drejer sig om voksne kvinder, der også skulle kunne få mulighed for en så alsidig orientering om de forskellige erhvervsmuligheder, som rimeligt er i et moderne samfund.

Det er ikke alene her i landet, man arbejder med spørgsmålet om erhvervsvejledning. I 1949 vedtog Den internationale Arbejdsorganisation i Genève en henstilling om spørgsmålet, og erhvervsorienteringen er også grundigt behandlet i den rapport, „Ungdom og arbejde“, som ILOs generaldirektør forelagde ved den 44. arbejdskonference i Genève i fjor. ILOs arbejde på området har jo på mange måder virket befrugtende for den hjemlige debat, og vi kan se af lovforslagets bemærkninger, at der har været taget særligt hensyn til det internationale arbejde på dette felt, da lovforslaget blev udarbejdet.

Når der tales om internationalt samarbejde i forbindelse med erhvervsvejledningen, må dette internationale samarbejde nok i ret høj grad bestå i, at man lærer af andre landes fejltagelser, og det er jo i øvrigt også en ganske fornuftig form for internationalt samarbejde. Vi kan se i en